

Walcowej w Poznaniu, który wynajmuje, osiągając z tego tytułu dodatkowy dochód w wysokości 1500 zł.

Dowód: zaświadczenie o zarobkach powódki za okres 3 miesięcy, kserokopia umowy najmu domu jednorodzinnego.

Od dwóch lat pozwany nadużywa alkoholu, nie przyczynia się do zaspokajania potrzeb rodziny, cały swój dochód przeznaczając na swoje potrzeby. Powódka musi z własnych pieniędzy opłacać wszystkie rachunki, łożyć na utrzymanie domu, męża, siebie i dziecka. Miesięcznie powódka na utrzymanie domu przeznaczając: *(opisać wydatki)*.

Dowód: zeznania świadka Anny Kowalskiej, kserokopie rachunków (opłaty stałe, rachunki za wodę i gaz, telefon, telewizję kablową, potwierdzenie opłacenia lekcji angielskiego dziecka, inne dotyczące jego utrzymania i wychowania itp.)

Wobec takiego stanu rzeczy żądanie powódki oraz wnioski o zabezpieczenie powództwa są uzasadnione.

Bogusława Walc

Załączniki:

1. odpis skrócony aktu małżeństwa stron,
2. odpis skrócony aktu urodzenia,
3. zaświadczenie o zarobkach powódki za okres 3 miesięcy,
4. kserokopie rachunków,
5. kserokopia umowy najmu domu jednorodzinnego,

Akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późniejszymi zmianami);
2. Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 roku (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późniejszymi zmianami);
3. Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 roku (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późniejszymi zmianami);
4. Kodeks postępowania cywilnego z dnia 17 listopada 1964 roku (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późniejszymi zmianami).

Monika Zima

Sprawni w prawie

Zeszyt nr 15

Władza rodzicielska a osoby z niepełnosprawnością intelektualną

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób
z Upośledzeniem Umysłowym

Warszawa 2007

Copyright by PSOUU 2007

ISBN 978-83-60105-48-1

Publikacja bezpłatna

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób
z Upośledzeniem Umysłowym

ul. Głogowa 2b
02-639 Warszawa

tel. 022 848 82 60, 022 646 03 14

fax 022 848 61 62

e-mail: zg@psouu.org.pl

www.psouu.org.pl

Zeszyt nr 15 wchodzi w skład serii pt. „Sprawni w prawie”

Redaktor serii: Marcin Tyrz

Projekt okładki: Cezary Sotek

Skład i druk: POLDRUK

Publikacja jest dofinansowana przez
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Pozwany: **Jan Walc**
ul. Ogrodowa 12/50
02-762 Warszawa

Wartość przedmiotu sporu: 8400 zł

**Pozew o przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny
W imieniu własnym wnoszę o:**

1. zasądzenie od pozwanego Jana Walc na rzecz powódki Bogusława Walc tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kwoty 700 zł miesięcznie, poczynając od 29 kwietnia 2007 roku. Kwota ma być płatna do 10-tego dnia każdego miesiąca z góry;

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

Ponadto wnoszę o:

3. zabezpieczenie powództwa przez zobowiązanie pozwanego Jana Karpiela do uiszczania powódce Mirosławie Karpiel po 600 zł miesięcznie przez czas trwania postępowania;

4. przesłuchanie świadka: Barbary Kowalskiej, zam. przy ul. Kasprzyckiej 5 w Warszawie.

Uzasadnienie

Strony zawarły małżeństwo 12 października 1999 roku. Z małżeństwa tego w dniu 13 listopada 2000 roku w Warszawie urodziła się córka, Anna Walc.

Dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa stron, odpis skrócony aktu urodzenia Anny Walc

Powódka pracuje w sklepie spożywczym przy ulicy Krochmalnej 6 w Warszawie. Zarabia 1000 zł brutto miesięcznie. Nie ma innych dochodów. Z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad córką, nie może podjąć dodatkowej pracy. Pozwany jest z zawodu księgowym. Pracuje w prywatnej firmie, gdzie zarabia 3.500 zł brutto. Ponadto jest właścicielem domu jednorodzinnego przy ul.

Jakie są koszty w sprawach o alimenty?

Osoba uprawniona do uzyskania alimentów, czyli powód, zarówno w postępowaniu sądowym jak i egzekucyjnym jest zwolniona od kosztów postępowania.

Co oprócz alimentów?

Alimentów nie można mylić z pieniędzmi, które są na potrzeby całej rodziny, czyli rachunki za mieszkanie, czynsz itp. Aby uzyskać na to pieniądze, można złożyć pozew o przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny przeciwko osobie, która dobrowolnie pomaga w utrzymaniu. Taki pozew składa się do sądu rejonowego, wydział rodzinny i nieletnich, właściwego dla miejsca zamieszkania pozwanego. Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce lub nie jest ono znane, właściwy jest sąd ostatniego miejsca pobytu pozwanego w Polsce. Aby uzyskać środki potrzebne na utrzymanie domu, można także złożyć do sądu wnioski, aby sąd nakazał wypłacanie małżonkowi wynagrodzenia za pracę drugiego małżonka. Wniosek taki składa się w sądzie rejonowym, właściwym dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy. Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce lub nie jest ono znane, właściwy jest sąd ostatniego miejsca pobytu pozwanego w Polsce. Jeśli sąd wyda orzeczenie, należy przekazać je pracodawcy. Pracodawca będzie przekazywał wynagrodzenie osobie, która złożyła wniosek (nie jest potrzebny komornik).

Warszawa, 29 kwietnia 2007 r.

Sąd Rejonowy w Warszawie
III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Powódka: **Bogusława Walc**
ul. Ogrodowa 12/50
02-792 Warszawa

**WŁADZA RODZICIELSKA A OSOBY
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ**

WSTĘP	4
<u>I. Jak ustala się pochodzenie dziecka?</u>	5
1. Kto jest matką dziecka?	5
2. Kto jest ojcem dziecka?	5
<u>II. Władza rodzicielska</u>	7
1. Co to jest władza rodzicielska, kiedy powstaje i jak długo trwa?	7
2. Kto może mieć władzę rodzicielską?	8
3. Jak wykonywać władzę rodzicielską?	9
4. Rodzicielstwo osób niepełnosprawnych intelektualnie.	9
<u>III. Ingerencja sądu we władzę rodzicielską.</u>	10
1. Kiedy sąd może ograniczyć rodzicom władzę rodzicielską?	10
2. Kiedy sąd może pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej?	12
3. Kiedy sąd może zawiesić rodzicom władzę rodzicielską?	13
<u>IV. Obowiązek alimentacyjny.</u>	16
1. Kto i od kogo może domagać się alimentów?	16
2. W jakiej kolejności obciąża obowiązek alimentacyjny?	17
3. Kiedy powstaje i do kiedy trwa obowiązek alimentacyjny?	17
4. Co zrobić, żeby otrzymać alimenty?	19
5. Od czego zależy wysokość alimentów?	23

WSTĘP

Władza rodzicielska w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością intelektualną dotyczy dwóch zagadnień:

Po pierwsze, osoba z niepełnosprawnością intelektualną pozostaje pod władzą rodzicielską swoich rodziców jedynie do momentu ukończenia 18 roku życia.

Osoba niepełnosprawna intelektualnie niezależnie od stopnia upośledzenia, po ukończeniu 18 roku życia według prawa przestaje być dzieckiem, a jej rodzice nie mają już nad nią władzy rodzicielskiej. Według prawa rodzice nie mogą kierować i podejmować decyzji za osobę, która ukończyła 18 lat. W prawie istnieją inne możliwości wspierania, pomocy i opieki nad osobą, która ukończyła 18 lat i nie jest w pełni samodzielna.

Rodzic pełnoletniej osoby niepełnosprawnej intelektualnie nie jest jej prawnym opiekunem, chyba, że sąd tak postanowi.

Po drugie, osoba z niepełnosprawnością intelektualną sama może być rodzicem i sprawować władzę rodzicielską nad swoimi dziećmi.

Osoba niepełnosprawna intelektualnie, której zdrowie oraz świadomość na to pozwala może mieć dzieci, może być matką lub ojcem. **Prawo nie zabrania posiadania dzieci przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną.** Prawo wprowadza warunki wykonywania władzy rodzicielskiej przez każdego rodzica tak, by nie zostało zagrożone dobro dziecka. Nie można nikomu zabronić wychowywania własnego dziecka tylko dlatego, że ktoś jest niepełnosprawny intelektualnie. Ale, według prawa, można odebrać dziecko każdej osobie, która nie jest zdolna do bycia rodzicem i mogłaby skrzywdzić dziecko. Bardzo ważna jest zatem edukacja osób niepełnosprawnych intelektualnie na temat obowiązków związanych z rodzicielstwem, opieką i wychowywaniem dzieci oraz konsekwencjami bycia rodzicem.

do sądu. Podobnie w pozwie o alimenty należy określić powoda i pozwanego, podać żadaną kwotę alimentów oraz sygnaturę (numer) poprzedniej sprawy o alimenty. Najważniejsze w takim pozwie będzie uzasadnienie, dlaczego konieczne jest podwyższenie, obniżenie alimentów, lub dlaczego obowiązek alimentacyjny wygasł.

Sąd może zmienić wysokość orzeczonych wcześniej alimentów tylko wtedy, gdy nastąpiła zmiana sytuacji. Oznacza to, że:

- albo zmieniły się usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej do alimentów, czyli zwiększyły lub zmniejszyły,
- albo zmieniła się sytuacja majątkowa osoby zobowiązanej do płacenia alimentów, czyli jej stan majątkowy się powiększył, lub zmniejszył.

Nie można żądać wyższych alimentów tylko dlatego, że osoba zobowiązana jest bogata. Zawsze należy wykazać, że alimenty są po to, by zaspokoić usprawiedliwione potrzeby.

Czy obowiązek alimentacyjny może wygasnąć?

Jeżeli dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie i nie chce dobrowolnie zrezygnować z alimentów, należy wnieść pozew o uchylenie obowiązku alimentacyjnego do sądu, w którym, toczyły się sprawy o alimenty. Powodem będzie wtedy osoba dotychczas zobowiązana do płacenia alimentów, a pozwanym osoba uprawniona dotychczas do ich otrzymania. Taki pozew podlega opłacie. Wtedy sąd orzeka o wygaśnięciu obowiązku alimentacyjnego. Obowiązek ten nigdy nie wygaśnie, jeżeli dziecko np. z powodu kalectwa czy choroby psychicznej nie jest w stanie utrzymywać się samodzielnie.

Obowiązek alimentacyjny może także wygasnąć, jeśli osoba znajdująca się w niedostatku może samodzielnie zaspokajać swoje potrzeby, czyli ma środki na swoje utrzymanie.

w takim stopniu, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Obowiązek alimentacyjny względem dziecka może polegać na osobistym staraniu o utrzymanie i wychowanie dziecka. Oznacza to, że na przykład matka znajdująca się na urlopie wychowawczym, która wprawdzie nie pracuje, ale prowadzi gospodarstwo domowe, opiekuje się dzieckiem na co dzień, przygotowuje posiłki itp. spełnia w ten sposób obowiązek alimentacyjny względem dziecka.

Co zrobić, gdy ktoś nie płaci zasadzonych alimentów?

Jeśli osoba zobowiązana przez sąd do płacenia alimentów uchyła się od tego obowiązku, należy zwrócić się do sekretariatu Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego, w którym toczyła się sprawa, o wydanie wyroku (lub wyciągu z protokołu rozprawy z treścią ugody) wraz z **klauzulą wykonalności**.

Klauzulę wykonalności może być wydana dla ugody zawartej podczas postępowania, albo dla umowy notarialnej o obowiązku alimentacyjnym.

Z tym dokumentem należy udać się do komornika, który podejmie kroki w celu wyegzekwowania alimentów.

Jeżeli komornik nie podejmuje odpowiednich działań, możemy złożyć do sądu skargę na czynności komornicze. Skargę składa się do sądu rejonowego, właściwego dla sądu, przy którym działa komornik. Skargę wnosi się w terminie tygodniowym od dnia dokonania czynności (gdy strona była obecna przy tej czynności lub była o niej powiadomiona), w innych wypadkach, od dnia zawiadomienia o dokonaniu czynności, a jeżeli nie było zawiadomienia, od dnia, w którym powinna zostać dokonana.

Czy alimenty można podwyższyć lub obniżyć?

Aby podwyższyć lub obniżyć alimenty, należy złożyć pozew o podwyższenie lub obniżenie alimentów. Aby stwierdzić, że obowiązek alimentacyjny wygasł, również należy złożyć pozew

I. JAK USTALA SIĘ POCHODZENIE DZIECKA?

1. Kto jest matką dziecka?

Matką dziecka jest kobieta, która je urodziła. Najczęściej nie ma trudności z ustaleniem matki dziecka. Jeśli okaże się, że w akcie urodzenia dziecka wpisana została za matkę kobieta, która nią nie jest, to prawdziwa matka może napisać do sądu pozew o zaprzeczenie macierzyństwa.

2. Kto jest ojcem dziecka?

Jeżeli dziecko urodziło się w czasie trwania małżeństwa lub w ciągu trzystu dni po jego ustaniu lub unieważnieniu, to prawdopodobnie pochodzi od męża matki. Według polskiego prawa jest to **domniemanie ojcostwa męża matki dziecka**.

Istnieją dwie sytuacje, kiedy nie stosuje się tego domniemania:

- jeżeli małżonkowie są w separacji orzeczonej przez sąd, a dziecko urodziło się po upływie trzystu dni po jej orzeczeniu;
- jeżeli dziecko urodziło się w ciągu trzystu dni od ustania lub unieważnienia małżeństwa, ale już po zawarciu przez matkę nowego małżeństwa. Wtedy domniemywa się, że dziecko pochodzi od drugiego męża matki.

Domniemanie ojcostwa może być obalone przez sąd. Jeżeli ojcem dziecka nie jest mąż matki dziecka, to trzeba napisać do sądu pozew o zaprzeczenie ojcostwa męża matki. Pozew o zaprzeczenie ojcostwa składa się w sądzie rejonowym, w wydziale rodzinnym i nieletnich..

Kto i kiedy może wystąpić do sądu o zaprzeczenie ojcostwa?

O zaprzeczenie ojcostwa do sądu może wystąpić:

- mąż matki dziecka, jeśli zachodzi domniemanie, że nie jest ojcem dziecka. Może on wytoczyć powództwo o zaprze-

czenie ojcostwa w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o urodzeniu dziecka;

- matka dziecka. Może ona wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa w ciągu sześciu miesięcy od urodzenia dziecka;
- dziecko. Może ono wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa po osiągnięciu pełnoletniości, ale nie później niż trzy lata od tego momentu.

Jeżeli minie termin do wniesienia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa, można zwrócić się z wnioskiem do prokuratora. Prokurator może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa w każdym czasie.

Jak ustala się kto jest ojcem dziecka?

Jeżeli rodzice dziecka nie są małżeństwem lub są w separacji (a dziecko urodziło się po upływie trzystu dni po jej orzeczeniu), albo gdy zaprzeczono ojcostwo męża matki, ustalenie ojcostwa może nastąpić na dwa sposoby:

- poprzez uznanie dziecka przez ojca

Uznanie dziecka może nastąpić przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub przed sądem opiekuńczym. Można uznać dziecko jeszcze nienarodzone, ale już poczęte. Aby można było uznać dziecko, potrzebna jest zgoda matki.

- na mocy orzeczenia sądu ustalającego ojcostwo.

Sądowego ustalenia ojcostwa małoletniego dziecka może żądać samo dziecko, matka (tylko do momentu ukończenia przez dziecko 18 lat) oraz ojciec dziecka. Dziecko małoletnie reprezentuje przed sądem opiekun prawny (najczęściej matka). Powództwo o ustalenie ojcostwa może wytoczyć także prokurator. Pozew o ustalenie ojcostwa wnosi się do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich. Nie można ustalić ojcostwa dziecka jeszcze nienarodzonego.

i miejscu rozprawy, doręcza pozwanemu odpis pozwu i zobowiązuje do złożenia zaświadczenia o wysokości dochodów. Pozwany może złożyć odpowiedź na pozew i ustosunkować się do twierdzeń pozwu, przedstawić swoje dowody na potwierdzenie swojego stanowiska. Odpis tego pisma sąd doręczy stronie powodowej.

Sąd wyznacza rozprawę, na którą wzywa powoda lub jego przedstawiciela ustawowego i pozwanego. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok. W trakcie rozprawy możliwe jest zawarcie ugody, czyli porozumienia powoda z pozwanym, spisane do protokołu. Ugoda ma takie samo znaczenie jak wyrok.

5. Od czego zależy wysokość alimentów?

Wysokość alimentów zależy od konkretnej sytuacji. Sąd ustala wysokość alimentów oceniając:

- usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, czyli to, co jest potrzebne do jego prawidłowego rozwoju. Rodzice zobowiązani są do dostarczania dziecku środków utrzymania i wychowania z uwzględnieniem jego wieku, stanu zdrowia oraz szczególnych uzdolnień i potrzeb
- oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego to nie tylko osiągnięte przez niego dochody, ale także te zarobki i korzyści, które mógłby osiągnąć przy dołożeniu należytej staranności i wykorzystaniu posiadanych sił oraz kwalifikacji, ale ich nie uzyskuje z przyczyn, które nie zasługują na usprawiedliwienie.

Możliwości zobowiązanego oraz uzasadnione potrzeby uprawnionego należy zawsze opisać w pozwie i starać się udowodnić w postępowaniu przed sądem.

Uzasadnione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone

usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki wynoszą około 1050 zł miesięcznie. Kwotę 300 zł miesięcznie wynosi opłata za przedszkole dla dziecka. Małoletnia Maria Król oprócz opieki lekarskiej w OREW wymaga stałą opieką lekarzy specjalistów, której koszty muszą ponosić. (podać, jakich lekarzy, jakie koszty) Dziecko jest alergikiem i wymaga specjalnych leków. Dziecko potrzebuje częstych wyjazdów wypoczynkowych.

Miesięczny koszt zakupu leków wynosi 150 zł. Około 600 zł miesięcznie wydają na jej codzienne potrzeby. Dodatkowo muszą opłacać transport dziecka do OREW. Z powodu konieczności stosowania specjalnej diety, żywność dla dziecka jest bardzo droga, ok. 500 zł miesięcznie. Pozostałą kwotę wydają na ubrania, buty dla dziecka, zabawki.

Dowód: zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia powódki, rachunki za leki, potwierdzenie opłaty za wizyty lekarskie, inne rachunki (wymienić rachunki potwierdzające wydatki na dziecko). Wobec powyższego żądanie wyrażone w pozwie, jak i wniosek o zabezpieczenie powództwa są uzasadnione.

Zofia Król

Załączniki:

1. odpis skrócony aktu urodzenia dziecka,
2. odpis skrócony aktu zawarcia małżeństwa,
3. list pozwanego do Zofii Król,
4. zaświadczenie o niepełnosprawności
5. rachunki za leki Marii Król
6. potwierdzenie uczęszczania do OREW
7. inne rachunki dotyczące utrzymania dziecka (wpisać jakie),
8. zaświadczenie z urzędu pracy,
9. odpis pozwu i kserokopie załączników.

Pozew, wraz z załącznikami, składa się w biurze podawczym sądu, można go także przesłać pocztą. Sąd zawiadamia strony o terminie

II. WŁADZA RODZICIELSKA

1. Co to jest władza rodzicielska i kiedy powstaje?

Władza rodzicielska to prawa i obowiązki rodziców wobec dziecka. Przede wszystkim jest to piecza, reprezentacja oraz zarząd majątkiem dziecka:

- **piecza**, czyli obowiązek i prawo wychowywania dziecka
Wychowanie dziecka to wszystkie czynności, działania, zabiegi, które mają na celu ukształtowanie człowieka pod względem fizycznym, moralnym, religijnym i umysłowym oraz przygotowanie go do życia w społeczeństwie.

Są to między innymi: dbałość o życie i zdrowie dziecka, jego pełną sprawność fizyczną, wpajanie dziecku zasad moralności, tolerancji, wyrabianie w dziecku pracowitości, sumienności, poczucia obowiązku, poszanowania cudzej własności.

Rodzice mogą wychowywać dziecko według własnych przekonań, ale powinni zapewnić mu, w miarę swoich możliwości, stosownie do potrzeb i możliwości dziecka, odpowiednie wykształcenie oraz możliwość rozwoju jego szczególnych uzdolnień

- **reprezentacja**, czyli przedstawicielstwo ustawowe
Każde z rodziców jest przedstawicielem ustawowym dziecka, to znaczy, że może samodzielnie występować w imieniu dziecka przed wszystkimi organami, instytucjami państwowymi, społecznymi. Rodzic nie może występować w imieniu dziecka w sprawach między dzieckiem a jednym z rodziców lub jego małżonkiem. Rodzic może jednak występować jako przedstawiciel ustawowy dziecka i żądać alimentów od drugiego z rodziców, ponieważ są to działania o środki utrzymania i wychowania należne dziecku.

- **zarząd majątkiem** dziecka

Zarząd majątkiem dziecka to dbanie o jego majątek, na który mogą składać się na przykład alimenty, darowizny, wynagrodzenia za pracę dziecka, nagrody.

Kiedy powstaje władza rodzicielska?

Władza rodzicielska powstaje w chwilą poczęcia dziecka przez jego rodziców - matkę i ojca.

Jak długo trwa władza rodzicielska?

Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską tylko do uzyskania pełnoletniości. Jeśli dziecko ukończy 18 rok życia, rodzice nie mają nad nim władzy rodzicielskiej. **Jeśli osoba niepełnosprawna intelektualnie ukończy 18 rok życia, to jej rodzice tracą nad nią władzę rodzicielską. Nie można według prawa przedłużyć władzy rodzicielskiej.**

2. Kto może mieć władzę rodzicielską?

Władzę rodzicielską mogą mieć osoby, które ukończyły 18 rok życia i posiadają pełną zdolność do czynności prawnych. Kobieta, która ukończyła 16 rok życia i wyszła za mąż za zgodą sądu, posiada zdolność do czynności prawnych i może mieć władzę rodzicielską.

Osoba niepełnosprawna intelektualnie może mieć dzieci i posiadać nad nimi władzę rodzicielską. **Osoba niepełnosprawna intelektualnie, która ukończyła 18 lat ma pełną zdolność do czynności prawnych, chyba, że została ubezwłasnowolniona.** Osoba ubezwłasnowolniona całkowicie lub częściowo nie może mieć władzy rodzicielskiej, ponieważ nie posiada pełnej zdolności do czynności prawnych.

Władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, nawet jeśli nie są małżeństwem. Oznacza to, że każde z nich ma obowiązek i jednocześnie prawo wykonywać władzę rodzicielską.

Pozew o alimenty z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa

W imieniu mojej małoletniej córki Marii Król wnoszę o:

1. zasądzenie od pozwanego Andrzeja Zawadzkiego, na rzecz małoletniej powódki Marii Król świadczeń alimentacyjnych w wysokości 500 zł miesięcznie do dnia 10-go każdego miesiąca z góry, do rąk matki małoletniej powódki, Zofii Król,
2. zabezpieczenie powództwa przez zobowiązanie pozwanego Król do uiszczania na rzecz małoletniej powódki Marii Król kwoty 500 zł miesięcznie do dnia 10-go każdego miesiąca z góry, do czasu ukończenia sporu, do rąk matki małoletniej powódki.

Uzasadnienie

Małoletnia powódka Maria Król urodziła się dnia 3 marca 1997 roku w Kielcach. Jest córką pozwanego i reprezentującej powódkę, Zofii Król. Pozwany i matka powódki pozostają w związku małżeńskim od dnia 12.06.1996 roku. do chwili obecnej. Małoletnia Maria Król jest dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie. Uczęszcza do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego przy ul. Banacha.

Dowód: skrócony odpis aktu małżeństwa, skrócony odpis aktu urodzenia Marii Król, orzeczenie o niepełnosprawności, zaświadczenie o uczęszczaniu do OREW

W październiku 2004 roku pozwany wyprowadził się z domu i zamieszkał z inną kobietą. Od tego czasu nie łoży na utrzymanie dziecka.

Dowód: list Andrzeja Król do Zofii Król

Małoletnia powódka jest obecnie tylko na moim utrzymaniu. W sierpniu 2004 roku zostałam zwolniona z pracy i jeszcze nie znalazłam nowej. W tej chwili utrzymuję nas z pieniędzy pożyczonych od rodziny.

Dowód: zaświadczenie z Urzędu Pracy.

Pozwany jest stolarzem jego miesięczny dochód wynosi około 1800 zł netto. Pieniądze potrzebne na zaspokojenie

Do pozwu muszą być dołączone załączniki:

- odpisy pozwu dla każdej strony biorącej udział w sprawie
- odpisy aktów stanu cywilnego, odpisy poprzedniego wyroku lub umowy alimentacyjnej, ugody sądowej ustalającej alimenty,
- wszelkie możliwe dokumenty potwierdzające żądanie alimentów, czyli zaświadczenia dotyczące kosztów utrzymania i wychowania uprawnionego do alimentów, na przykład o wysokości opłat związanych z edukacją dzieci (komitet rodzicielski, ubezpieczenie, opłaty za szkołę lub przedszkole, dodatkowe zajęcia rehabilitacyjne) wykaz kosztów leczenia, odzieży, rekreacji, opłat za mieszkanie i telefon oraz zaświadczenia dotyczące stanu zdrowia, jeżeli ma on wpływ na zakres potrzeb i kosztów utrzymania, a także zaświadczenia dotyczące wysokości zarobków (zadłużeń) przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda lub rodzica, członków rodziny, z którymi powód pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

Warszawa, dnia 10 stycznia 2005 r.

SĄD REJONOWY W RADOMIU
Wydział III Rodzinny i Nieletnich

Powódka: małoletnia Maria Król
 reprezentowana przez matkę Zofię Król
 ul. Olbrachta 6 m. 8
 03-234 Kielce

Pozwany: Andrzej Król
 ul. Rzeszowska 2 m. 9
 03-234 Kielce

Wartość przedmiotu sporu: 6000 zł

Aby osoba, która ma 18 lat i pełną zdolność do czynności prawnych mogła wykonywać władzę rodzicielską nad własnym dzieckiem, należy ustalić, czy potrafi dbać o dobro dziecka.

3. Jak wykonywać władzę rodzicielską?

Władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak wymaga tego dobro dziecka, w najlepiej pojętym interesie dziecka.

Dobro dziecka to jego prawidłowy rozwój psychofizyczny i duchowy.

O istotnych sprawach dziecka rodzice powinni decydować wspólnie. Jeżeli rodzice nie są w stanie się porozumieć, to ich spór może rozstrzygnąć sąd rodzinny.

4. Rodzicielstwo osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Każdy człowiek jest równy wobec prawa, czyli ma takie same prawa bez względu na swój wygląd, płeć, wiek, niepełnosprawność, pochodzenie, majątek, wyznanie itp. Każdy człowiek ma prawo do decydowania o swoim życiu osobistym oraz do ochrony prawnej swojej prywatności. Oznacza to, że osoba niepełnosprawna intelektualnie, która ukończyła 18 lat, ma prawo do decydowania o swoim życiu seksualnym, osobistym, rodzinnym, zawodowym. Nie można odbierać osobom niepełnosprawnym intelektualnie prawa do bycia rodzicem, choć nie każdy niepełnosprawny intelektualnie może być rodzicem. Również nie każdy pełnosprawny może być rodzicem. Wykonywanie władzy rodzicielskiej zależy od predyspozycji każdej osoby do bycia rodzicem.

Może się okazać, że stopień niepełnosprawności uniemożliwia osobie niepełnosprawnej intelektualnie wychowywanie dziecka, kierowanie nim, dbanie o jego interesy. O tym zadecyduje jednak sąd, a nie na przykład rodzice osoby niepełnosprawnej intelektualnie, czy psycholog

Każdy, kto chce być rodzicem musi zdawać sobie sprawę z od-

powiedzialności, która wiąże się rodzicielstwem. Dlatego konieczna jest edukacja seksualna osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz uświadamianie im konsekwencji bycia rodzicem. Brak takiej edukacji może prowadzić do konieczności ingerencji sądu we władzę rodzicielską osób niepełnosprawnych intelektualnie.

III. KIEDY SĄD MOŻE INGEROWAĆ WE WŁADZĘ RODZICIELSKĄ?

Jeśli istnieją jakiegokolwiek wątpliwości, czy rodzice prawidłowo wykonują władzę rodzicielską, sąd ma obowiązek podjąć takie działania, które będą chroniły dobro dziecka. Dla ochrony interesu dziecka sąd może ingerować we władzę rodzicielską.

Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy przewiduje trzy formy ingerencji sądu w sferę władzy rodzicielskiej:

- ograniczenie władzy rodzicielskiej
- zawieszenie władzy rodzicielskiej
- pozbawienie władzy rodzicielskiej

1. Kiedy sąd może ograniczyć rodzicom władzę rodzicielską?

Ograniczenie władzy rodzicielskiej polega na odebraniu rodzicom niektórych praw względem dziecka lub nałożeniu na nich dodatkowych obowiązków. Sąd może ograniczyć władzę rodzicielską, kiedy dobro dziecka zostało zagrożone przez

4. Co zrobić, aby otrzymać alimenty?

Aby otrzymać alimenty osoba uprawniona oraz zobowiązana mogą zawrzeć umowę prywatną, albo umowę notarialną. Jeżeli osoba zobowiązana do płacenia alimentów nie chce dobrowolnie wywiązać się z tego obowiązku, uprawniony może złożyć w sądzie pozew o alimenty i domagać się ich otrzymania. Pozew składa się w sądzie rejonowym, wydziale rodzinnym i nieletnich, właściwym dla miejsca zamieszkania osoby zobowiązanej lub uprawnionej. Wybór właściwego sądu należy do osoby, która składa pozew.

Jeżeli osobą uprawnioną do uzyskania alimentów jest dziecko, które nie ukończyło 18 roku życia, przed sądem reprezentuje je przedstawiciel ustawowy (najczęściej ten z rodziców, od którego nie żąda się alimentów).

Osoba, która ukończyła 18 lat, może sama przed sądem domagać się alimentów.

Jeżeli między rodzicami toczy się postępowanie rozwodowe, to sąd prowadzący tę sprawę ma obowiązek orzec o alimentach nawet, jeżeli żadna ze stron nie złożyła wniosku w tej sprawie.

Jeżeli chcemy uzyskać alimenty dla pozamałżeńskiego dziecka, którego ojciec nie chce uznać, musimy wystąpić do sądu o ustalenie ojcostwa. O ustalenie ojcostwa i alimenty można wnieść jednym pozewem.

W pozwie o alimenty należy podać:

- dane powoda, czyli osoby domagającej się alimentów
- dane pozwanego, czyli osoby, od której domagamy się alimentów
- wysokość żądanej kwoty wraz z uzasadnieniem, czyli należy wskazać potrzeby powoda oraz możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego
- wartość przedmiotu sporu – to kwota alimentów, których żądamy pomnożona przez 12 miesięcy

niedostatku, czyli takiej sytuacji, gdy ktoś nie ma możliwości samodzielnego zaspokojenia swoich usprawiedliwionych potrzeb. Osoba jest w niedostatku, gdy nie posiada żadnych własnych środków, wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty, dochodów z własnego majątku. Jeśli ktoś nie ma pracy, emerytury, renty, ale ma nieruchomości, którą może sprzedać i otrzymać za nią pieniądze, to wtedy taka osoba nie będzie w niedostatku. Osoba, która jest zdolna do pracy i ma taką możliwość, ale nie pracuje, też nie będzie w niedostatku.

Do kiedy trwa obowiązek alimentacyjny?

Obowiązek alimentacyjny rodziców w stosunku do dzieci trwa dopóki dziecko nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Obowiązek alimentacyjny nie wygasa automatycznie, gdy dziecko ukończy 18 lat. Długość trwania obowiązku alimentacyjnego zależy od konkretnych okoliczności, takich jak: uzdolnienia dziecka, jego zainteresowania, chęć do dalszego kształcenia się, stan zdrowia itd. Obowiązek alimentacyjny może skończyć się zanim dziecko ukończy 18 lat, jeśli zatrudnienie dziecka w czasie pobierania nauki przynosi mu wysokie zarobki i może samo się utrzymać. Dziecko niepełnosprawne, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, może żądać alimentów od rodziców przez czas nieograniczony.

Jeżeli dziecko zawarze związek małżeński obowiązek jego utrzymania obciąża małżonka, chyba że małżonek nie uzyskuje dochodów, ponieważ na przykład studiuje. W takiej sytuacji rodzice w dalszym ciągu mają obowiązek płacenia alimentów.

Obowiązek alimentacyjny wobec osoby, która jest w niedostatku, trwa dopóki nie zmieni się sytuacja majątkowa osoby uprawnionej i zobowiązanej.

nienależyte wykonywanie władzy rodzicielskiej.

Nienależyte wykonywanie władzy rodzicielskiej to zawinione, jak i niezawinione niewłaściwe postępowanie rodziców, które może dotyczyć interesów osobistych i majątkowych (na przykład rodzice odmawiają zgody na zabieg operacyjny, mimo, że z opinii lekarzy wynika, że zabieg taki może uratować dziecku życie, nadużywają kar cielesnych, stosują przemoc psychiczną, nie realizują obowiązku szkolnego dziecka, zaniedbują go).

Ograniczając władzę rodzicielską sąd może w szczególności:

- zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń
- określić, jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu, albo poddać rodziców innym ograniczeniom, jakim podlega opiekun
- poddać wykonywanie władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego
- skierować małoletniego do organizacji lub instytucji powołanej do przygotowania zawodowego, albo do innej placówki sprawującej częściową pieczę nad dziećmi
- zarządzić umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej, albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej
- powierzyć zarząd majątkiem małoletniego ustanowionemu w tym celu kuratorowi.

Te zarządzenia mają charakter przykładowy, to znaczy sąd może zastosować również inne formy ograniczenia władzy rodzicielskiej. Wymienione zarządzenia są stopniowalne, to znaczy, że te ostrzejsze należy stosować wtedy, gdy te łagodniejsze nie dały rezultatu, albo jest oczywiste, że nie dadzą takiego rezultatu.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej może powodować umieszczenie dziecka poza rodziną. Sąd może cofnąć ograniczenie

rodzicom władzy rodzicielskiej, jeśli ustaną przyczyny tego ograniczenia, czyli dobro dziecka nie będzie już zagrożone.

2. Kiedy sąd może pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej?

Sąd ma obowiązek pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej, jeżeli:

- z powodu trwałej przeszkody władza ta nie może być sprawowana (na przykład skazanie rodzica na długoletnią karę pozbawienia wolności, ciężka, przewlekła choroba rodzica)
- stwierdzono nadużywanie przez rodziców władzy nad dzieckiem (na przykład znęcanie się nad dzieckiem, pobicia, rozpijanie go)
- rodzice dopuścili się rażących zaniedbań swych obowiązków względem dziecka.

Sąd może pozbawić rodziców władzy rodzicielskiej, jeżeli:

- mimo udzielonej rodzicom pomocy nie ustały przyczyny zastosowanego wobec nich wcześniej ograniczenia władzy rodzicielskiej.

Pozbawienie władzy rodzicielskiej zawsze powoduje umieszczenie dziecka poza rodziną, na przykład w rodzinie zastępczej lub u ustanowionego dla dziecka opiekuna.

Nie można pozbawić osoby niepełnosprawnej intelektualnie władzy rodzicielskiej tylko dlatego, że jest niepełnosprawna intelektualnie. Będzie to możliwe dopiero po stwierdzeniu nadużywania przez nią władzy rodzicielskiej, rażących zaniedbań jej obowiązków rodzicielskich lub zaistnienia trwałej przeszkody w wykonywaniu władzy rodzicielskiej.

Jeśli ustanie przyczyna, dla której sąd pozbawił rodziców władzy rodzicielskiej, to sąd może tą władzę przywrócić.

2. W jakiej kolejności obciąża obowiązek alimentacyjny?

Obowiązek alimentacyjny obciąża:

- w pierwszej kolejności zstępnych, czyli dzieci, wnuki, prawnuki,
- w drugiej kolejności wstępnych, czyli rodziców, dziadków, pradziadków,
- w dalszej kolejności rodzeństwo

Obowiązek alimentacyjny obciąża krewnych bliższych stopniem przed dalszymi (czyli dzieci przed wnukami, rodziców przed dziadkami). Krewnych w tym samym stopniu obciąża w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym (na przykład jeżeli dzieci osoby uprawnionej do uzyskania alimentów jest kilkoro, można zwrócić się o alimenty do każdego z nich).

Obowiązek alimentacyjny osoby, która według prawa jest zobowiązana w dalszej kolejności, powstaje dopiero wtedy, gdy brak jest osób zobowiązanych w bliższej kolejności (na przykład nie ma ich w ogóle lub nie żyją) lub nie są one w stanie płacić alimentów.

3. Kiedy powstaje obowiązek alimentacyjny?

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci powstaje z chwilą urodzenia się dziecka. Dzieci mają prawo do życia na takim samym poziomie jak ich rodzice. Obowiązek alimentacyjny ciąży na rodzicach dziecka, bez względu na to, czy dziecko urodziło się w małżeństwie, czy poza małżeństwem. Na osobach, które przysposobiły dziecko, obowiązek alimentacyjny ciąży od momentu przysposobienia.

Obowiązek alimentacyjny między małżonkami, między byłymi małżonkami, między rodzeństwem oraz innymi krewnym (na przykład dziadkami i wnuków, dziećmi wobec rodziców) powstaje wtedy, gdy osoba uprawniona do alimentów znajdzie się w stanie

IV. OBOWIĄZEK ALIMENTACYJNY

Obowiązek alimentacyjny to obowiązek dostarczania środków utrzymania osobie, która z różnych przyczyn nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Środki utrzymania to nie tylko pieniądze, ale także osobiste starania, opieka. Obowiązek alimentacyjny może też czasem oznaczać dostarczanie środków wychowania, czyli czynności oraz działań niezbędnych dla prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego danej osoby.

Obowiązek alimentacyjny mają względem siebie osoby bliskie:

- osoby krewne w linii prostej, czyli takie, które pochodzą jedna od drugiej bezpośrednio lub pośrednio (dziadek, ojciec, syn, wnuk)
- rodzeństwo, czyli osoby krewne w linii bocznej.

Osoby bliskie mają obowiązek alimentacyjny względem siebie w kolejności określonej przez prawo.

1. Kto i od kogo może domagać się alimentów?

Alimentów może się domagać:

1. dziecko – od rodziców, a w dalszej kolejności od dziadków
2. małżonek – od drugiego małżonka,
3. były małżonek – od byłego małżonka – jeżeli rozwodu nie orzeczono z jego wyłącznej winy,
4. były małżonek – od byłego małżonka – jeżeli rozwód pociągnął za sobą istotne pogorszenie jego sytuacji materialnej i rozwód orzeczono z wyłącznej winy byłego małżonka,
5. rodzice – od dzieci, a w dalszej kolejności od wnuków,
6. rodzeństwo – od rodzeństwa.

Osoba, która może domagać się alimentów nazywana jest osobą uprawnioną do uzyskania alimentów, a osoba, od której można się domagać alimentów, to osoba zobowiązana

Czy sąd może zakazać kontaktu z dzieckiem?

Sąd może zakazać osobistej styczności z dzieckiem tylko rodzicom, których pozbawiono władzy rodzicielskiej. Zakaz dotyczy nie tylko widywania się z dzieckiem, ale również wszelkich kontaktów z nim, np. rozmów telefonicznych, a nawet prowadzenia korespondencji.

Sąd może wyjątkowo ograniczyć osobistą styczność z dzieckiem rodzicom, którym ograniczono władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Ograniczenie kontaktów może polegać, na przykład na zakazie widywania się z dzieckiem lub ograniczeniu tych spotkań do wyznaczonych terminów. Jeżeli chcemy, aby sąd wydał zakaz osobistej styczności z dzieckiem lub ją ograniczył, musimy zwrócić się z wnioskiem o zakazanie lub ograniczenie osobistej styczności z dzieckiem. Wniosek może złożyć każde z rodziców. Właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd rejonowy, wydział rodzinny i nieletnich w miejscu zamieszkania dziecka (a jeżeli dziecko nie ma miejsca zamieszkania, to sąd w miejscu jego pobytu). Sąd może także zdecydować o zakazie kontaktów z urzędem.

3. Kiedy sąd zawiesza rodzicom wykonywanie władzy rodzicielskiej?

Sąd zawiesza rodzicom władzę rodzicielską, jeżeli wystąpi przemijająca przeszkoda w jej wykonywaniu (na przykład choroba, wyjazd poza granicę kraju). Najczęściej będą to przyczyny niezawinione przez rodziców. Zawieszenie władzy rodzicielskiej oznacza, że dla dziecka ustanawia się opiekę prawną i wyznacza mu opiekuna.

W jaki sposób można ustalić kontakty rodzica z dzieckiem?

Jeżeli rodzice dziecka nie żyją razem i nie są w stanie porozumieć się co do tego, w jaki sposób rodzic, który nie mieszka z dzieckiem

może się z nim kontaktować, istnieje możliwość ustalenia tego przez sąd. Aby uregulować kontakty, można wnieść do sądu rejonowego, do wydziału rodzinnego i nieletnich wniosek o uregulowanie kontaktów z dzieckiem. W ten sam sposób może się domagać ustalenia kontaktów również inna osoba bliska dziecku (np. babcia).

Skąd sąd wie, że rodzice źle wykonują władzę rodzicielską?

Sąd rodziny może wszcząć postępowanie z urzędu. Oznacza to, że sąd może z własnej inicjatywy zająć się jakąś sprawą, jeśli tylko dowie się, że dziecku dzieje się krzywda i jego dobro zostało zagrożone.

Każdy, kto wie, że dziecku dzieje się krzywda, że rodzice nienależycie wykonują władzę rodzicielską, ma obowiązek zawiadomienia o tym sądu rodzinnego. Jest to **zawiadomienie** o sytuacji dziecka. Jeżeli ktoś jest zaniepokojony sytuacją dziecka, to może skierować do sądu **wniosek o wgląd w sytuację dziecka**. Może to być członek rodziny, sąsiadka, nauczyciel, terapeuta, instruktor, pracownik z opieki społecznej.

Wniosek i zawiadomienie nie podlegają żadnej opłacie. W piśmie takim należy opisać sytuację, która nas zaniepokoiła, podać dane małoletniego dziecka oraz adres rodziny. Sąd zleci kuratorowi przeprowadzenie wywiadu w rodzinie. Po zapoznaniu się z treścią wywiadu, sąd podejmie decyzję, czy wszczynać postępowanie o ograniczenie, pozbawienie lub zawieszenie władzy rodzicielskiej z urzędu, czy też nie.

Kamila Koziół
ul. Bema 56/68
26-600 Radom

Warszawa, dnia 19 września 2007 r.

Sąd Rejonowy w Radomiu Wydział III Rodzinny i Nieletnich

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Podejrzewam, że zagrożone jest dobro małoletnich dzieci Barbary Lewandowskiej oraz Michała Lewandowskiego, zam. przy ul. Warszawskiej 24 e w Radomiu. W związku z tym, wnoszę o sprawdzenie tej sytuacji przez Sąd.

Uzasadnienie

Jestem sąsiadką Państwa Lewandowskich. Państwo Lewandowscy mają czworo dzieci: ośmioletnią Anię, sześciolatniego Pawła, trzyletnią Basię oraz rocznego Konrada. Od kilku miesięcy podejrzewam, że rodzice nadużywają alkoholu oraz znęcają się nad dziećmi. W domu często dochodzi do awantur, słychać krzyki i płacz dzieci. Rodzice często zostawiają dzieci bez opieki. Dzieci są brudne i zaniedbane. Inni sąsiedzi też to zauważyli. Ta sytuacja wzbudza mój niepokój i troskę o bezpieczeństwo dzieci. Dlatego wnoszę jak na wstępie.

Kamila Koziół

